

kondicija

ježi harasimovič

CIVILIZACIJA LIFTOVA V

U liftu
nikada
nikada ne poletiš
lift
za tebe leti
ne pokrećeš glavu
za tebe su se pokrenuli
ili stali
s liftom zajedno
možeš stati samo
kao pred oltarom
i izlaziš iz lifta
direktno
u maglu
nad svetom
i da li tvoji susedi
pripadaju takođe civilizaciji
liftova i mašina za pranje
ili nekoj drugoj
sudeći
po huku stena
to su istine
iz kamenog doba
i da li si siguran
u natprirodnu moć lifta
kojem zlatne slike
stoje na svakom spratu
samo pijanac
vozeći se
celo veče
kroz epohe
tamo i natrag
zna da leti
na mesec
sretan je
tamo
prave mesečinu
kaže – u tom lokal
oseća se fantastično
probudite me
ako vidite B. Benka
i pade u san
hodajući na rukama

PROLEĆNI PEJZAŽ

Svrake grade gnezdo na topoli
veliko kao cipele sa sarama

To gnezdo zaklanja Krakov
kojeg se nerado sećam

I gusti listovi
sakrivaju tu i tamo događaje

Moj Bože olakšanje

Lišće raste
znam zašto

KONDICIJA

Ne ustajem zajedno sa stolicom ni pred kim
Klanjam se samo planinama i to izdaleka
Radim od jutra i cele noći
i treći petlovi kukuricu s naslona stolice
koja drema nasuprot

Kotrljam vagone poema
moja bluza je umazana rečju
ne znam šta je to nadahnuće

116 polja

Molim vas njoj se ne čudite

Ti koji se nazivaju pesnicima
i koji su pustili kosu do ramena kao šator

Govore
da je moja ruka premorena
i mora otići u planine

Međutim da bih stekao kondiciju
svakodnevno vežbam
pisanje velikih i malih slova

I ne mešajući se u tuču reči
koristim samo proste rečenice

NA KROVU VAGONA

Od svih domova
najviše volim vagon teretni
Prazan vagon
u kojem možeš stanovati
na slami
Ide ne znamo dokle
i ti putuješ svirajući
na usnoj harmonici

Noću spavaš na krovu
ležeći na stomaku

Sećaš se žena
koje su plakale zbog tebe

I ta zbog koje
si hteo skratiti
pesme
nije bila vredna toga
kao i Ti što nisi bio vredan ljubavi
koja je
iznesena na nosilima

Dobro je
da ležim na ledima
svirajući usnu harmoniku
na krovu železnice
Žepedž – Komanč
i da su između mene
i svih ostalih
planine
sve veće
i veće

WESTERN

Vestern
Vestern
Svake nedelje taj isti banditi
s nogama na stolu
diktira uslove

Na stolu punom pesama

Do stana dolazi na konjima
Ta ista banda

Deda
Spalimo tu drvenu baraku
taj televizor

Ali stari je tako zanesen
da supu šeširov meša

Ježi Harasimovič (JERZY HARASYMOWCZ) rođen je u Pulavi
1933. godine. Živi i radi u Krakovu. Jedan je od osnivača književne
grupe »MUŠINA«. Objavio je preko trideset knjiga poezije. Ove pre-
vedene pesme su iz njegove poslednje knjige poezije »S NOGAMA
NA STOLU«, 1981. WL, Krakov.

S poljskog preveo Đorđe Sudarski Red

zbijanje šale

neda miranda blažević

cijelodnevni svemir

U prvoj polovini azijskog dana
Hetiti, zbijan narod
na lakim štitovima nosi sokolove.
Uz njih, kroz crveni asirski kamen
sjene njihova leta razvaguju tamu.
Istog trena, na tisuću dana hoda
etruski pogledi odmaraju zagonetnu smrt
prešajući na sarkofazima misli i zvona
za revne dane portlandskih studenata.
U tom i drugim koritima tradicije
zrcala su zakrita i ne vraćaju lice.

Ja, okomita vidovitost, dolazim
kao vječni putnik, s vanjske strane sjene
i pozdravljam pamćenje svog jedrenjaka
koji pticama i vodi baca stoljeća
u heksameterskim zrnima.

Šestog listopada, na način dogodio se
stavljam sunce na kvadrant
stavljam sebe u okruglo svjedočanstvo
da kao zrelo otkriće uplovim u oči Galilejeve
koji već razgorijeva zvijezde i glasove
u cijelodnevnu svemiru, toj ušnoj školjci
moje razmnožene kćeri.

Slušaj! kako se slušalo drobljenje inkvizicijske
vatre: gorim pravom mjerom, slobodnim mislima
što daleko naprijed, sasna blizu tebe
polažu svoje sjeme, čistu svjetlost.
Ona, nemitološka, mirna i okrijepljena
dobrodošlicom
sjeda za stol, govori, ja sam tvoja
i svaki puta sve više ti
i svaki puta sve Više i Više
i svaki puta na početku dobrog Puta.

pjesma

Bojom malog
skoro neskupljiva
praha

ali poluglasovi
imaju dodatni potez,
susjeda koji iznenada
kuca na pravo mjesto.

KASTAV

To se ipak moglo očekivati:
valjda zato nitko nije
vodio računa o predjelu
u kojem je tijelo
poput tijela
a ne poput predjela
palo u jednočlanu slobodu,
smrznuti dnevnik,
kao na sporedan put,
iako se rub otimao mirisu
uspomena, skoro ljubavi
uvijek odviše daleke
i ukrašene
još mnogim drugim
oskudicama.

korozija

To sve oko tvoje glave
može se zvati
dobrim djelom
zaborava.

Inače, kako bi se forma
razbijala iznutra
i dopuštala da se u nju
liježe jednostavno,
kao u koroziju
u kojoj život pamti
samo početak.

tvoj pas

Ovdje je tiho
do prve smotre mraka.
Tada ono što zidove
čini kućom
što uostalom
svagdje i svakog
odbrojava, preskače
navlači razmak na oči
režanjem silazi
u sredinu kuhinje
i gleda vrućim daj

Daj oružje
za razbijanje načina
nerazdvojne discipline
sporazuma
dvostrukog dna
tog što ima istu boju pulsa
kao »tragičan model u kom je
prošlost jača od sadašnjosti«.

Jedna kost
čije se meso
u sličnoj slici
davno pojelo,
dobro dolazi
za dogradnju.
Za jači lavež.

zbijanje šale

Jer da si mogao izbrojiti
sve zaostavštine u glasu
(o drugom više ni približno
ne može biti riječi)
nastalo bi nešto kao kad sjena oraha
pada na smisao pretka koji je učinio
da se ona, ta sjena, s prave strane
približava njegovoj uspomeni i ljubi je
bez patetike i želje da se o tom govori
kao o dobročinstvu ili o nasljedstvu
koje bi trebalo dovlačiti kao klupu
u dekorativno popodne i govoriti
govoriti o snazi, besmrtnosti, korijenju
i drugim zamecima Ničega.

Pažnju treba samo oplemeniti,
na rubovima joj, da se ne raspadne
dodati malo kore
i zatim je prenijeti kao pozdrav
u krošnju čija se duša hrani
sitnim zbijanjem šala od kojih zru plodovi,
ta prirodna radost za koju želimo,
kad dođe vrijeme, da nam pada po ramenima
glavi, rječniku i ostalim bilješcima.

traženje kontinenta

Oni, ti skrbnici nosači pepela
ujutro najprije piju astrolab.

Visoko u otočkim selima
iz kojih do danas nije pala
pretjeranost Henrika Pomorca,
nitko se ne služi vjetrom, čak
ni u trenucima najboljih misli
koje se bez dobrodošle! kotrljaju
na dno.

Međutim, Međuvrijeme s jasnom predodžbom
o vladanju, otisnulo se na put
znajući ili ne znajući
da će toliko puta gubiti dodir sa svim
da bi pristalo na vulkansku prašinu
s kojom se stežu Uskršnji otoci
uskliknuti kamenim kipovima
za koje Roggeveen 1722. kaže

da imaju izdužene glave i uši
kao otočani.

Jedno se i danas ne shvaća:
kako je taj narod, tako siromašan,
samo tvrdim drvetom bio kadar
podići te skrnbne kipove sebi u čast.

kukavica

radivoj stanivuk

zidne slike

posmatraju ga u
njihovih očima velik na
dnevnoj svetlosti plaši se ponoćnih premijera
njihovih
repriza i epizoda u životu
sobe iz ulice zmaja od noćaja 53

mapa sa zida pokušava
da ga uguši bez predumišljaja
kuglice s nekog plakata
u velikim naletima na glavu mu
padaju
svetle oči devojke sa slike
preobražavaju se kidaju
sve spona mozga i pluća

GENTLE WHATS ON A MANS MIND

kakve to veze ima

molim vas

s velikim ocem Sigmundom Freudom
nije li to šapat kose

gole gospođice

sa osmog sprata zadnje zgrade u
ulici Kiš Ernea koju

kroz naočari

promatram čitav dan
nije li to crna rupa u skladu sa
zakonima proizvodnje u stomaku
gospođice sa
lelek dojki na obnaženom telu
uzbuđenja punom

nije li i

u kakvoj je sve to vezi sa bradom
gospodina Sigmunda njegovim okovratnikom
i ušima
o brkovima da ne govorim

KUKAVICA

iz sna se budi u
24 časa

proteže od

opruge do poruge
dosaduje mi kod
onog dela u krimiću
kada treba da se dogodi

ubistvo

sa strašnim kricima
u ponoć
baš tu urličem u besu
makaze da je sasečem

dohvatam

uvek se u leglo svoje
uvuču
prokleta kukavna ptica

one skvi skvi skvi
posle im obrazujemo cvetiće
liniju između krmačica i veprova
/u smislu što bolje vage/ mehur
može kao balon zakačen o jelku
još uvek sveža domaćica
setiće se pčele
na cvetu
i prst će se u med
okliznuti

JABUKA

Između sebe i vasione /i/ ništa
sve što se leže u podsvesti
plamen krađe oblik lavu
žiletom vetar praiskonski iseca narandžu
kriške se utrkuju osvajajući i sabijajući prostor
u mikronima osluškujem smisao antimaterije
i crtajući fotonsku raketu
koja će iz duše običi
još nepronadeno neizgrađeno a nadživljeno
kraj elipse jabuke brzina gusta
ispira kosu
u perju
prolaznost

e b e
e r e

S rusinskog preveo autor

dve pesme

tatjana cvejn

SEANSA

Ti ćeš već videti to što ja pokušavam reći
(napredujem pipajući)
Dozvoli mi da Ti kažem ono što vidim u tišini:

Vidim, Čujem i Osećam
neprekidno beskonačan zvuk svetlosti
plavila trag
Dobacujem se s vremenom vremenom
s vremenom na vreme bacam vreme
krišom krišku pogleda bacim na sebe
iz ruke svoje svoju ruku izvlačim
Nastavljam seansu svog uzajamnog
Ispreplitanja
Ono što vidim ne Čujem
Ono što čujem ne Osećam
Ono što osećam, to je baš TO
neprekidno i beskonačno
pojačano do ludila
ojačano zbog optužbe
Istinito što
plavilom trag zvuk svetlosti čini
sledovanom stvarnošću
drškom beskonačnosti — ne zadugo
Dižem ka hladnim kamenim zvezdama
iz nedokučive dubine umirući Život

MEĐUPROSTOR KNJIŽEVNOSTI

ili: Pisma bez reči
... »da li je još uopće recivo
ono što se može reći...
H. Heissenbüttel

ABVGDDEŽŽIJKLLJMNNJOPRSTČUFHCČDŽŠ
abvgddežžijkljmnjoprstčufhcčdžš
AbVgDdEžžIjKlLjMnNjOpRstČuFhCčDžš
ŠDŽČCHFUCŤRPOLJNMLJLKJIZŽEDDGVBAW

Abvgd Dežži Jkljlm Nnjopr Stčuf Hcčdžš
Abvgdd Ežžijk Ljmnjop Rstčuf Hcčdžš
aaaaa bbbbbb vvvvv ggggg dddd eeeee žžž
arfbzmdftcvrt jzrtčš aa cttctc aBaVaGa

DaDa EaŽaZa
laJaKa LaLjaMa
NaNjaOaPa RaSaTa
CaUaFa HaCaČa DžaŠa
AbV gDe Žzl jKL ljmNj
OP RS TČVHGFR ŽČŠUM WQXY
(1234567890)(+ »!%& :/;)
???...!!! - . . . ???
????????????

jabuka

vladimir garjanski

MED

Odbacio sam sve svoje oblike i čarobnu palicu
prihvatilo da se tek rodim
večnost je jabuka u njušci svinje a mi ih
podržavamo
tapšemo po kičmi proždrljivosti laskamo: co co co